73 E. South St., (P. O. Box 23), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 5-6711

DARBAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930 at the Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

Phone: VA 5-6711

No. 1. KETVIRTADIENIS, SAUSIO JANUARY 5, 1956 VOL. METAI XL

Dienos Klausimai

Iki Vasario 16-tos tik šešios savaitės laiko. Kaikurios kolonijos jau turi susitarę, kaip 38-tąją metinę Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dieną tinkamai paminėti. Svarbu, kad visos lietuvių kolonijos—didelės ir mažos—ją paminėtų. Kur nėra Amerikos Lietuvių Tarybos skyrių, ten rengimu turėtų pasirūpinti kitos lietuviškos organizacijos arba draugijos. Lietuva dar tebevelka šlykštų rusų komunistų jungą. Civilizuotasis pasaulis su pasigailėjimu žiūri į Kremliaus agresijos aukas, vienok nesiima realesnių žygių, kad raudonuosius agresorius priversti sugrąžint tautoms išplėštą laisvę ir nepriklausomybę. Be abejonės, Vasario 16-tą iš U. S. Kongreso tribūnos vėl pasigirs daug ir nuoširdžių kalbų apie Lietuvą, apie dabartinę jos padėtį. Kaikurių valstybių gubernatoriai ir didmiesčių majorai išleis proklamacijas paskelbiant Vasario 16-tą Lietuvos Respublikos Dieną. Gerai, kad turime nuoširdžių draugų užjaučiančių mūsų tautai. Nuo mūs pačių taipgi priklauso, kad tokių draugų ir rėmėjų skaičius nuolat didėtų. Rengiant Vasario 16-tos minėjimus taipgi svarbu surinkti aukų Lietuvos nepriklausomybės akcijai paremti.

* * *

Gruodžio 28-tą vakarinės Vokietijos atstovas Albert Von Kessel įteikė U. S. valstybės departamentui Atlanto Pakto ratifikacijos dokumentą. Tą paktą vakarinės Vokietijos parlamentas priėmė birželio mėnesį. Kaip žinoma, Atlanto Sąjunga yra sudaryta tikslu suvienyti vakarinės Europos valstybių militarines jėgas atremti galimą Sovietų agresiją. Vokietijai tapus nariu, Jungtinės Valstybės pasistengs išpildyti savo įsipareigojimus ir suteiks vokiečiams tokias militarines reikmenis ir ginklus, kokie bus reikalingi sukurti militarinę jėgą Atlanto pakto rėmuose. Šia proga reikia pažymėti, kad nuo 1951 metų U. S. išleido virš aštuonių bilionų dolerių aprūpint militariniais ginklais ir reikmenimis Europos laisvasias tautas. Dalis ginklų ir kitų reikmenų buvo pagaminta vakarinės Europos dirbtuvėse su amerikiečių finansine pagelba.

* * *

Nacionalinės Saugos Tarybos surinktomis ir paskelbtomis žiniomis, per tris Kalėdų šventų dienas automobilių nelaimėse žuvo 600 asmenų [illegible] čius. Akivaizdoj taip didėjančių aukų, N. S. Tarybos prezidentas Ned H. Dearborn išsireiškė: "Kaip dar ilgai civilizuota tauta galės pakęsti tokius žalojimus." Pasirodo kad aukų didėjimui kelio neužkerta nei autoritetų įvedami vis griežtesni suvaržymai, nei spaudos ir radio aiškinimai ir įspėjimai.

* * *

U. S. Senato vidaus saugumo subkomitetas išleido 10 puslapių brošiūrėlę, kurioje aiškinama apie komunistinius frontus, jų pavojingą veiklą, kaip ją pažinti ir su ja kovoti. Subkomitetas teisingai nurodo, kad komunistų partija savo tiesiogine ir atvira veikla suranda mažą sekėjų, bet ji virsta daug pavojingesne, kai savo tikslu pridengia įvairiais frontais ir jų skambiomis bei patraukliomis reformų programomis.

REIKALAUJA IŠLAISVINTI PAVERGTUOSIUS

United Nations (LAIC).—Politiniame ir Saugumo Komitete diskusuojant priemones tolimesniam sumažinimui tarptautinio įtempimo ir išvystymui tarptautinio bendradarbiavimo, Al-Jamali, Irako atstovas, didelis pavergtųjų teisių gynėjas, vėl iškėlė Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų išlaisvinimo reikalus.

Plačiai išdėstęs Vidurinių Rytų būklę, Al-Jamali pareiškė, kad JT gali daug padėti ragindamos savo narius taikingu keliu prisidėti prie išlaisvinimo, ar tai Lietuvos, Estijos, Latvijos ar kitų kraštų.

Pritardamas JT komisijų pastangoms nusiginklavimo srityje, Al-Jamali priminė, kad siekiant nusiginklavimo reikalinga sukurti sąlygas pasaulio taikai ir imtis praktinių priemonių pasaulio įtempimui sumažinti.

Konkrečiai, Al-Jamali siūlė, kad JT priimtų rezoliuciją, kuria būtų išlaisvinti žmonės, ar jie būtų Vakarų kolonializme ar Sovietų dominuojami. Turi būti apibrėžtas laikas išlaisvinimui visų pavergtų žmonių. Generalinė Asamblėja turi pareikšti, kad dienos, kada vienas žmogus gali pavergti kitą yra baigtos. Antru punktu Al-Jamali reikalavo, kad komunistinis įsiliejimas ir užvaldymai pagaliau turi būti baigti. Kominformo aštuntojo veikla ne komunistiniuose kraštuose turi sustoti. Ir trečias—Geležinė Uždanga ir Bambukų Uždanga turi būti nuimtos.

Kalbėdamas apie komunistinį internacionalą, Al-Jamali priminė, kad kiekvieno žmogaus pagrindinės ypatybės yra jo veržimasis laisvai pasirinkti savo visuomeninį gyvenimą. Bet koks pakeitimas, jeigu jis turi būti, turi išplaukti iš laisvo pasirinkimo. Tarptautinis komunizmas, tačiau, paneigia tas teises.

Visoje savo kalboje ir pastabose Al-Jamali nurodė į komunistinį pavojų žmonijai, jos laisvėms, o taip pat kėlė išlaisvinimo žmonių reikalingumą, kaip pasaulinės taikos sąlygą.

SENATORIAUS KNOWLAND LINKĖJIMAI

Washington, D. C. (LAIC).—Senatorius William F. Knowland, švenčių proga, Amerikos Lietuvių Tarybai atsiuntė laišką, kuriame, be kito, sako: "Aš visada tikėjau, kad viena iš tragedijų yra tai, kad Lietuva ir kitos Pabaltijo Valstybės tebėra pavergtos už Geležinės Uždangos".

"Visas laisvasis pasaulis laukia tos dienos, kada Lietuvą užims savo vietą laisvųjų tautų šeimos tarpe."

1955 METŲ STIPENDIJŲ VAJUI UŽSIBAIGUS

PIRMĄJĄ VIETĄ LAIMĖJO 155 KP. SCRANTON, PA.

Kaip kad buvo skelbta, 1955 metų stipendijų vajus užsibaigė gruodžio 31 dieną. Pirmą vietą šiame vajuje laimėjo 155 kuopa, Scranton, Pa. Didžiausias nuopelnas priklauso Susivienijimo dvasios vadui **KUN JONUI BALTUSEVIČIUI-BOLL.** Jo iniciatyva ir paraginimu, 155 kuopai į talką atėjo Šv. Mykolo parapijos Šv. Vardo draugija. Daugelis narių patys įsirašė į Susivienijimą, kiti įrašė savo šeimų narius, draugus ir pažįstamus. **IŠ VISO 1955 METŲ VAJUJE 155 KUOPA ĮRAŠĖ 33 NAUJUS NARIUS, KURIŲ BENDRA APDRAUDOS SUMA PASIEKĖ $32,000.00.**

155 kuopa yra vienintelė 1955 metų vajuje įvykdžiusi pilną kvotą ir laimėjusi [illegible]

Iš centro gauta suma buvo padalinta net aštuoniems studentams-studentėms.

Aukščiau paduotas paveikslas parodo stipendijos įteikimo iškilmes. **Žiūrint iš kairės dešinėn prie stalo sėdi šie Šv. Vardo draugijos viršininkai:** Anthony Potelunas—buvęs draugijos pirmininkas; Anthony Arbochus—naujas pirmininkas; Susivienijimo dvasios vadas ir Šv. Mykolo parapijos klebonas kun. Jonas F. Baltusevičius-Boll; Alfred Davis—sekretorius; Dominic Gedman—programos pirmininkas. Atvaizdą imant nedalyvavo draugijos iždininkas John Rice.

Antroj eilėj (stovintys) studentai, kuriems padalyta laimėtoji suma: Miss Annette Talkevich, kuri priima iš Susivienijimo dvasios vado kun. J. F. Baltusevičiaus čekį; William Nolis; Miss Georgina Grudis; William Lozinger, John Ramanauskas; Vincent Shaleika. Paveikslą imant nedalyvavo šie studentai: Miss Dolores Wilchinski; Bernard Dick ir Charles Drazdauskas.

Čia net šalia telpantis "barometras" [illegible] 1955 metų vajuje [illegible] rių įrašė kitos kuopos. **Iš jų net trys uždirbo jaunuoliams vasarines atostogas, būtent: 52 kuopa, Lawrence, Mass., kuri įrašė 25 naujus narius ir kurių bendra apdrauda siekia $14,500.00; 42 kp., Los Angeles, Calif.—$10,500.00 apdraudos, ir 17 kp., Wilkes-Barre, Pa.—$10,000.00 apdraudos.**

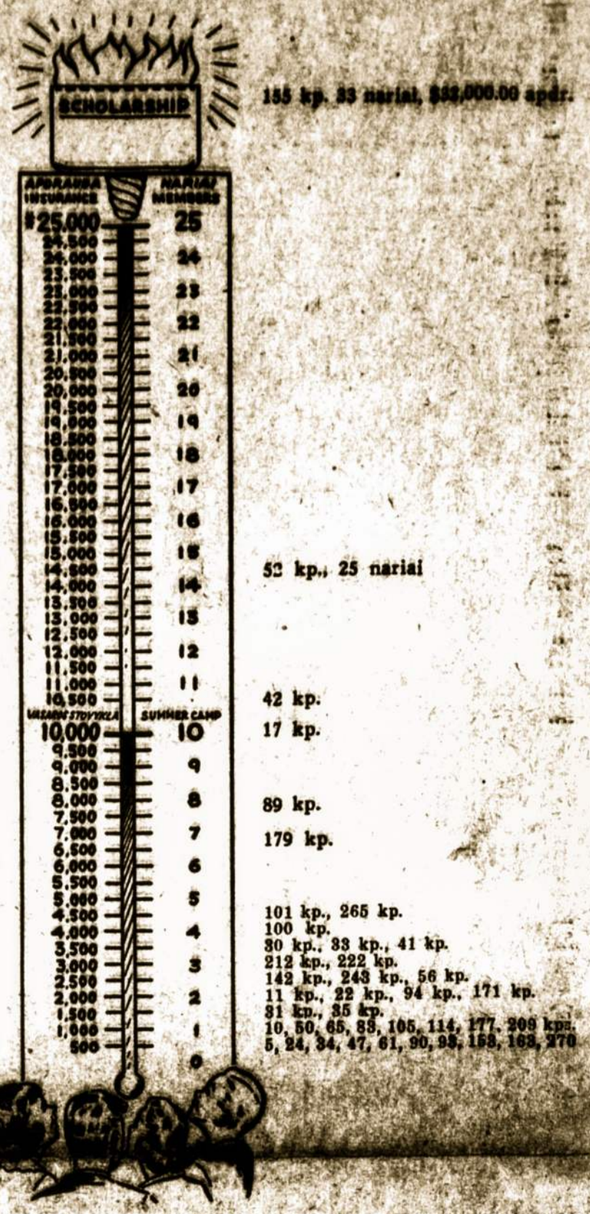

Sukaktuvinį Vajų Pradedant

PRYZAI BUS KAIP IR 1955 METŲ VAJUJE—STIPENDIJOS, VASARINĖS ATOSTOGOS, TAIPGI REGULIARŲS KOMISAI

1956 metų vajus vadinsis SUKAKTUVINIU VAJUM. TAI BUS GERA PROGA ATŽYMĖTI MŪSŲ ORGANIZACIJOS 70-TIES METŲ SUKAKTĮ, KURI ŠIAIS METAIS SUEINA.

Susivienijimo vadovybė pasitiki, kad minint sukaktį, visos kuopos, visi organizacijos veikėjai ir visi nariai didžiausiu uolumu įsijungs į Susivienijimo auginimo darbą.

ATLYGINIMAS UŽ DARBĄ BUS TAS PATS, KAIP IR 1955 METŲ VAJUJE. Bile kuopa įvykdžiusi pilną vajaus kvotą—įrašiusi nemažiau 25 naujų narių ir kurių bendra apdraudos suma sieks nemažiau $25,000 laimės $200.000 stipendiją. O tos kuopos, kurios įrašys nemažiau 10 naujų narių ir jų bendra apdraudos suma sieks nemažiau $10,000.00, sudarys jaunuoliui dviejų savaičių vasarines atostogas katalikiškoje stovykloje. Priede to, kiekvienas organizatorius, įrašęs naujo biznio, gaus iš Susivienijimo centro reguliarį komisą.

SUKAKTUVINĮ VAJŲ SUSIVIENIJIMO VADOVYBĖ SKELBIA ATSIŽIŪREDAMA Į APSKRIČIŲ IR KUOPŲ PRAŠYMUS. Tuose prašymuose apskritys ir kuopos aiškinasi, kad 1955 m. vajuje jos nesuspėjo tinkamai pasiruošti ir padirbėti naujų narių įrašymui.

Dar kartą kviečiame ir raginame visas kuopas ir visus organizacijos bičiulius sukaktuvinį vajų padaryti kuo sekmingiausiu.

PRIMINIMAS KUOPOMS

Jau gražus skaičius kuopų pranešė Susivienijimo centro ofisui ir organui "Garsui" 1955 metams išrinktų valdybų sąstatus ir mėnesinių susirinkimų vietas. Pageidaujama, kad visos kuopos be atidėliojimo pristytų. "Garsas" skelbiamas tik tų kuopų susirinkimus, kurios painformuoja apie dieną, vietą ir laiką.

PREZIDENTO ŽODIS PAVERGTIESIEMS

Washington, D. C. (LAIC).—Kalėdų Švenčių proga JAV-bių prezidentas Eisenhoweris trumpu adresu prabilo į žmones esančius už Geležinės Uždangos. Prezidentas pareiškė savo įsitikinimą, kad pavergtieji vėl grįš į laisvų tautų tarpą.

Prezidento Eisenhowerio pareiškimą paskelbė Amerikos Balso ir Laisvosios Europos radijo stotys. Jis pareiškė:

"Kalėdų laike, aš noriu, kad Jūs žinotumėte, jog Amerikos žmonės supranta Jūsų vargus, kuriuos Jūs kenčiate, kartu prisideda prie Jūsų rūpesčių atstatyti asmenines laisves ir politinę laisvę ir su Jumis tiki, kad pagaliau teisingumas užviešpataus ir vėl grąžins Jus į pasaulio laisvų tautų tarpą."

Panašius pareiškimus padarė Valstybės Sekretorius Dulles, buvęs prezidentas Hooveris ir kiti įžymūs amerikiečiai. Jų pareiškimai taip pat buvo įvairiomis kalbomis perduoti žmonėms už Geležinės Uždangos.

Washingtonas.—Gruodžio 29-tą Cenzo Biuras paskelbė, kad 1955 metais dirbančiųjų žmonų skaičius pasiekė 11,800,000, arba 600,000 daugiau, negu buvo 1954 m.

NEW YORK,—Sausio 1-mą mirė buvęs Jersey City miesto majoras, pagarsėjęs politiniu bosizmu, Frank Hague, 81 metų amžiaus.

ALGIERS.—Sausio 2-rą alge-riečiai sukilėliai užėmė prancūzų tvirtovę, užmušė šešis kareivius, kitus septynis išsigabeno.

LRKSA Nauji Nariai

Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

42 kp.	Los Angeles,	Calif.	—	Kraft, Evelyn Ruth (Juv.)
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Gilbert, Mary Veronica (Juv.)
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Gilbert, Philip Bernard (Juv.)
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Marbach, Martin James (Juv.)
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Marbach, Ralph Thomas (Juv.)
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Bučmys, Rev. Antanas
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Kiškis, Mary A.
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Kiškis, Julius P.
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Ingelevičius, Olga
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Mačkevičius, Ona
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Stribys, Emily S.
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Ražutis, Aloyzas M. (Juv.)
42 "	Los Angeles,	Calif.	—	Ražutis, Danguolė M. (Juv.)
17 "	Wilkes-Barre,	Pa.	—	Gilbert, Damian Jeffrey (Juv.)
17 "	Wilkes-Barre,	Pa.	—	Malinauskas, Henrikas
52 "	Lawrence,	Mass.	—	Raynowska, David Paul (Juv.)

IR SUDANAS JAU NEPRIKLAUSOMAS

KHARTOUM, Sudanas.—Sausio 1 dieną Sudanas celebravo nepriklausomybės šventę.

Anglija ir Egiptas, valdę Sudaną per 57 metus, po ilgų derybų ir ginčų, pripažino nepriklausomu.

Nauja nepriklausoma Sudano valstybė turi didelę teritoriją—net iš 967,500 kvadratinių mylių, bet tik devynis milionus gyventojų. Žymią dalį teritorijos sudaro tyrai, džiunglės, bet turi ir geros derlingos žemės. Produkuoja daug medvilnės, gumos, turi turtingus miškus ir plačią gyvulininkystę.

Nepriklausomybės aktą 147 atstovų seimui perskaitė premjeras Ismail el Azhari, po to gatvėse įvyko triukšmingos demonstracijos.

KRUŠČEVAS ĮSPĖJA VAKARIEČIUS

MASKVA.—Gruodžio 29-tą komunistų partijos bosas Nikita Kruščevas pasakė kalbą aukščiausiam sovietę (seime). Jis gasdino vakariečius nauju rusų ginklu—hydrogenine bomba, kuri neseniai buvo išmėginta. Kruščevas ypatingai atakavo prezidentą Eisenhower'į ir valstybės sekretorių Dulles, kam jie neslaiko Genevos dvasios ir vis kalba apie rytinės Europos tautų išlaisvinimą. Kruščevas dar aiškino, kad komunistinė sistema yra geriausia ir jai priklauso ateitis. Deja, atėmus jos atramą, kurią sudaro brutali jėga, komunistinė sistema išnyktų, kaip dūmai.

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY, published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Eina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zajas

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redaktorius tuo tarpu atsiųsdina. Nespausdintus raštus grąžina tik patiedus suterštus pašto.

TRYS KARALIAI

Skaitome evangelijoje, kaip trys rytų išminčiai—Kasperas, Melchioras ir Baltazaras, atėję iš tolimos šalies, jieškojo Jeruzalėje gimusio Kūdikėlio. Rašto žinovų pamokyti, išminčiai nuėjo Betliejun, kur rado Kūdikėlį su Marija ir Juozapu. Pagarbinę Jį apdovanojo myru, auksu ir smilkalu. Išminčiai grįžo į namus kitais keliais, nepranešę Erodui, nes taip įsakė jiems angelas. Erodas iš baimės, kad netektų sosto, įsakė iššudyti visus vyriškus kūdikius tame krašte iki dviejų metų amžiaus.

Ši šventė mus moko dviejų dalykų. Pirma, kad mes galime Dievui aukoti panašias aukas, kaip aukojo tie trys išminčiai. Antra, kad ir šiais laikais turime Erodų, kurie jieško Kūdikėlio Jėzaus gyvybės, persekioja tikėjimą, lieja nekaltųjų kraują, bet negali Jo išnaikinti.

Stebėkime, kaip išminčiai rytų įpročiu duoda dovanas: myrą, auksą ir smilkylą. Duodami myrą jie pareiškia, kad Jėzus yra žmogus, kuriam teks mirti ir reikės myro, tepalo. Auksu jie duoda, kaip karaliui, savo duokles, ir smilkalu išreiškia pagarbą Dievui, nes tik Dievui atnašaujama smilkalo auka.

Myro, tepalo, tiesa, neturime, bet jo vietoje aukokime Viešpačiui savo kūno apsimarinimus, kitaip sakant, suvaldymą.

Jei reikia kentėti už savo tautybę, už savo tikybą, darykime tai su atsidavimu Dievo valiai, noriai. Lietuvių aukos tėvynėje, Rusijoje ar Sibire bus Kūdikėlio Jėzaus priimtos, kaip laisvės kaina. Lietuviai visame pasaulyje jungia savo nedateklius, trėmimą, su tautos kančiomis. Augščiausia kaina atpirks gimtąjam kraštui išlaisvinimą ir nepriklausomą gyvenimą.

Aukso taip pat nelaukia iš lietuvių, bet jo vieton aukoti savo širdį su tikra Dievo, artimo ir tėvynės meile.

Kas nemyli Dievo, nei artimo, negali nei tėvynės mylėti. Lietuvis teišsaugoja savyje ir savuosiuose Dievo meilę ir Jam pasiaukojimą. Meilė yra brangesnė už auksą ir tuo nuo jo skiriasi, kad aukso Kūdikėlis nepaiso, o meilės labai trokšta, laukia ir tikisi iš lietuvių.

Pagaliau, smilkalo vietoje teaukoja naujai gimusiam savo maldas. Psalmė sako: "Tekrypsta, Viešpatie, mano malda, kaip smilkalas tavo akivaizdoje" (Ps. 140, 2). Vargas tam, kuris nustoja tikėjimo ir praranda viltį. Tas nemoka nė melstis.

Tamsos galybės aptemdė Lietuvą. Tamsa atnešė Tėvynei vargą, nelaisvę ir baimę. Krikščionybė iš gyvenimo šalinama, Kristus vejamas iš namų ir įstaigų. Meilė raujama iš žmonių širdžių. Skiepijama neviltis.

Lietuvis niekados neturi įpulti į nevilti. Jis turi gyventi viltimi. Viltį duos ir išlaikys tik malda. Komunistai, kaip ir visi bedieviai, maldą pajuokia, trukdo, net draudžia. Jei netiki į maldą, ko jos bijais, kam ją draudi? Bet kaip kitaip persekios Kūdikėlį Jėzų, kaip kitaip užmuš Jį žmonių širdyse?

Lietuva yra maldos tauta. Septynis šimtus metų užlaikė tikėjimą nepažeistą. Lietuvis mokėjo su Dievu gyventi laukuose, miškuose. Uždarinėjo jam bažnyčias, atiminėjo maldaknyges,—lietuvis dar nuoširdžiau brangino maldą ir lietuvišką giesmę. Trėmė kunigus, šie tapo pranašais ir tautos apaštalais. Bruko svetimas tikybas, lietuvybė ir katalikybė tapo sinonimais, abu dar meilesni, brangesni. Ar komunistai mano, kad dabar bus kitaip? Ne, šimtą kartų ne!

Prel. Jonas Balkūnas

IŠ PRELATO M. KRUPAVIČIAUS PRANEŠIMO VLIK'O SESIJAI

"Visos VLIKo veiklos, kiek ir kaip jis yra dirbęs per visą savo gyvavimo tremtyje laikotarpį, neaprėpsi. Pagaliau ir nėra reikalo taip toli siekti,—kalbėjo VLIKo sesijai pirmininkavęs M. Krupavičius,—nes tolimesnė praeitis jau istorijai priklauso.

Nedaug teks kalbėti ir apie finansų vaidmenį VLIKo veikloje. Tautos Fondo iždinė varginga. VLIKas neįstengia dėl to savo veiklos išvystyti net ligi pąkenčiamo lygio. Dėl tos priežasties VLIKas negali pagaminti net propagandinės ir reprezentacinės literatūros, reikalingos laisvinimo reikalui. Jis turi dėl tos pačios priežasties labai apriboti ir palaikymą kultūrinės veiklos, ir lietuvybės išlaikymo akcijos. Net pati politinė laisvinimo veikla labai ribojama ir stabdoma dėl pinigų stokos. Nedaug yra vilties VLIKo pajamas padidinti. VLIKas daugiausia yra panigi kai remiamas ALTo ir Kanados Lietuvių Bendruomenės. Be šių dviejų paramos VLIKas vargu galėtų savo darbą dirbti.

Šis pranešimas iš mano ilgamečio pirmininkavimo pirmą kartą vyksta kitame krašte ir kitose sąlygose. Girdėjau, kad grupių atstovų susirinkimuose daug buvo tartasi įvairiais labai aktualiais klausimais ir, be kita ko, apie pakeitimą VLIKo ir jo organų, žmonių klausimu. Iš esmės tam užsimojimui pritariu. Ilgesnį laiką vadovauja organai gali kartais nepastebėję platesnio ir tikresnio laisvinimo kelio, eiti siauresniu ir ne tiek tikru ir sėkmingu keliu. Nauji žmonės ateis su nauja iniciatyva ir nauju įžvalgumu bei užsimojimais ir energija. Tik pribijau, *kad nepaimtų pagunda per dažnai VLIKo vairuotojais mainikauti. Vienų metų darbas—tai joks darbas.* Per metus galima tik įeiti į darbą, su juo susipažinti ir susidaryti planus. Metiniai darbininkai—darbo kliudinys. Be to, manau, kad didelė klaida ir pavojus manyti, kad savos partijos kiekvienas žmogus tinka kiekvienam darbui. Kiekvienoj partijoj yra visokių žmonių. Reikalinga tad daugiau žiūrėti į žmogų, o ne į partiją, renkant VLIKo vadovybę. Į ją turi būti sutraukta partijų smetonėlė ir autoriteto, ir sugebėjimų atžvilgiu. Lietuva verta tokio pasirinkimo ir tokio pasiaukojimo. Naujai renkamiems VLIKo ir jo organų vairuotojams aš linkiu nuoširdžiausiai, iš savo širdies gilumos surasti plačiausią, tiesiausią ir trumpiausią kelią į laisvąją tėvų žemę—mielą ir brangią mūsų Lietuvėlę"—baigė savo pranešimą VLIKo pirmininkas M. Krupavičius.

E.

Komunistų partijai pašaukus, 1955 metais tūkstančiai komunistų išvyko dirbt į hidroelektrinių ir kitų pramonės įmonių statybą. Į kolūkinį kaimą išvyko dirbti šimtai komunistų. Vien 1955 m. dirbti kolūkių pirmininkais pasiųsta daugiau kaip 400 komunistų . . .

Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ

LIETUVIAI,

Prieš 12 metų Hitlerio okupuotoj Lietuvoje buvo sudarytas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jį sudarė visos politinės partijos ir kovos sąjūdžiai vieningu susitarimu. 1944 metų Vasario 16 dienos deklaracijoje, toje Lietuvių Tautos Laisvės Chartoje, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas iškilmingai įsipareigoje tol vadovauti lietuvių tautos kovai, iki Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Tos šventos priesaikos ištesėjimas visiems mums yra įpareigojanti prievolė ir tikslas.

Stiprus tautos pavedimu ir talkinamas visų lietuviškųjų veiksnių, VLIKas per eilę metų ėjo Lietuvos reikalų sargybą Vakaruose. Tuo pačiu metu pati tauta vedė ir tebeveda žūtbūtinę kovą su sovietų okupantu pavergtoj Tėvynėj. Tūkstančiai didvyriškų žygių liudija mūsų tautos pasiryžimą būti laisva. Tautos kovos didvyriškumas laimi Lietuvos laisvinimo reikalui pasaulio pripažinimą ir paramą.

Kova už mūsų tautos laisvę tuo pat metu vyksta laisvuose Vakaruose. Sovietams nepavyko pateisinti Lietuvai padaryto smurto ir gąuti jam pripažinimą. Lietuva kartu su jos kaimynėmis Latvija ir Estija daugumos valstybių yra pripažįstamos laisvųjų tautų lygiateisėmis narėmis, tik Sovietų ginklu okupuotomis. Laisvojo pasaulio padedami, ir toliau kovosime, kol Lietuva taps nuo visų okupantų laisva.

Kovos dėl laisvės metams užsitęsiant ir tarptautinei padėčiai kintant, esamomis sąlygomis VLIKas šiuo metu renkasi savo posėdžių Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia pasaulio skaitlingiausioje lietuvių išeivijoje jis tikisi rasti gausių talkininkų kovai už Lietuvos laisvę suaktyvinti. VLIKas yra dėkingas šio krašto vyriausybei, kuri šiandien, lemiamai įtaigodama pasaulio įvykius, remia mūsų tautos pastangas išsilaisvinti. Šiame krašte taip pat renkasi Pavergtų Tautų Seimas ir veikia kitos tarptautinės institucijos, kurios gali padėti VLIKui sėkmingai Lietuvos laisvinimo kovą plėsti.

VLIKo praeityje būdavo nesklandumų ir pasitaikydavo nesutarimų neesminiais klausimais, kurie sunkindavo VLIKo darbą. Tie nesutarimai, išnešti viešumon, davė kai kam progos tyčia kelti visuomenėje nepasitenkinimą, o VLIKo opozicijai suteikė galimumą VLIKui priekaištauti ir, ypač pastaruoju metu, sąmoningai kenkti jo autoritetui ir orumui.

VLIKas laiku sutarė reikalingas Lietuvos laisvinimo priemones sustiprinti. Lapkričio mėn. 24-27 dienomis vykusi New Yorke VLIKo sesija pasižymėjo vieningu visų noru pašalinti praeities nesklandumus ir glaudžiai bendradarbiauti su savąja visuomene bei lietuviškais veiksniais. Pagrindinės mūsų politinės partijos, kurios demokratinių Lietuvos Seimų laikais atstovavo Seimuose 99% lietuvių tautos, kartu su kitų politinių grupių atstovais vieningai įvertino padėtį, vieningai sutarė VLIKo ateities kelią į Lietuvos išlaisvinimą ir vieningai nutarė juo eiti į tikslą, atidedant į šalį viską, kas trukdė VLIKui darbą dirbti.

VLIKas nepaneigė ir tų, kurie iš bendro darbo traukiasi. Jis supranta, kad jo pastangų sėkmingumas priklausys, kiek tos pastangos bus savos visuomenės remiamos. Todėl priimtoj rezoliucijoj VLIKas kviečia visus apsijungti Lietuvos laisvinimo darbui. Visos grupės, kurios laikosi 1944 metų Vasario 16 dienos deklaracijos pagrindų, kurios siekia išlaisvintąją Lietuvą atkurti kaipo demokratinę valstybę, lygiomis su kitomis gali VLIKo darbe dalyvauti.

Tautinė vienybė tebūnie VLIKe, visų lietuviškųjų veiksnių ir lietuvių visuomenės bendro darbo pagrindas. Gražų kelią į tautinę vienybę parodė Amerikos lietuviai, kurie per paskutinį Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą New Yorke, įvykusį prieš pat VLIKo sesiją, vienbalsiai nutarė remti VLIKą visomis išgalėmis—moraliai ir medžiaginiais. Visa Lietuvių išeivija laisvajame pasaulyje kviečiama paskti šituo pavyzdžiu.

Vis suaugėjusi Lietuvos laisvinime kova šiandien, kaip niekad, reikalauja sutelkti visas mūsų gyvąsias jėgas. Betkokiam skaldymuisi turi būti padėtas galas.

VLIKo sesija paraiškė nuoširdų norą bendrai dirbti su Lietuvos pasiuntiniais, atidedant į šalį visus ginčus dėl kompetencijų. VLIKas, įsipareigojęs atstovauti ir ginti lietuvių tautą, o kartu ir Lietuvos valstybę, supranta, kad tai yra ir Lietuvos pasiuntinių bendras reikalas. VLIKas New Yorko sesijoje priimtoj rezoliucijoje reiškia nuoširdų norą ir darniai su pasiuntiniais dirbti Lietuvos laisvinimui.

VLIKo santykiai su Lietuvos Laisvės Komitetu bei su Lietuvių Delegacija Pavergtų Tautų Seime yra aišku.

VLIKo sesija New Yorke nutartas VLIKo persitvarkymas yra padiktuotas gyvenimo tikrovės. Tačiau nei VLIKo prigimtis, nei jo pagrindinis tikslas nekeičiami. Vadovaudamas lietuvių laisvės kovai visame pasaulyje, VLIKas teikia ypatingą svarbą mūsų kovos frontui Europoje, kur veikia VLIKo Vykdomoji Taryba su visomis įstaigomis.

VLIKo pavestas, Prezidiumas kviečia visos lietuvės kuo veiksniausiai, visą lietuvių šeimyną širdim atjausti mūsų pavergtos tautos likimą ir nepalūžtant tikėti, kad lietuvių tautos laisvės kova bus laimėta. Prezidiumas visus kviečia stiprinti vieningas pastangas Lietuvai vaduoti.

Kančiančiai tautai Tėvynėje, kankiniams bolševikų kalėjimuose, vergų stovyklose ir tremtiniams Sibire, o taip pat lietuviams išeiviams visame pasaulyje siunčiame Kalėdų Švenčių ir Naujų Metų sveikinimus, linkėdami nenustoti vilties.

VLIKo Prezidiumas

New York'as,

1956 m. gruodžio mėn.

VYSKUPAI RAGINA MELSTIS UŽ PERSEKIOJAMUS

Washington, D. C., UP — (LAIC)—JAV vyskupai kreipėsi į "geros valios žmones" ragindami Naujų Metų Dieną melstis už nukentėjusius dėl religinių įsitikinimų už Geležinės Uždangos, Indijoje ir kitur.

Jie sako, kad 60,000,000 gyvena komunistų kontrolėje, kad beveik 200 vyskupų nužudyta, kalinama ar ištremta "nuo to laiko, kada Kremlius pradėjo savo veiklą prieš bažnyčią", ir kad "katalikybė yra beveik sunaikinta Albanijoje, Bulgarijoje, Estijoje, Lietuvoje, Rumunijoje, lygiai, kaip ir pačioje Sovietų Rusijoje."

Indijoje taip pat vykdomas neoficialus persekiojimas, kur taitinė vyriausybė yra spaudžiama patikrinti religines laisves.

Toji maldos diena Katalikų Erarchijos pradėta nuo 1952 metų. Be kito, pranešime sakoma," neteisėtas įkalinimas yra kaina, kurią nekalti vyrai, moterys ir vaikai turi sumokėti įvairiuose kraštuose už nusikaltimus—meilę savo Sutvėrėjui.

"Mes negalime jų sunkumų užmiršti ar juos ignoruoti. Žinoma, geros valios žmonės, paveikti jų vargu ir sujaudinti jų drąsa akyvaizdoje brutališko ir tiesiog nepakeliamo spaudimo, tęs protestą prieš tokį didelį neteisingumą melsis Dievui ir kreipsis į žmones, kad tai visa greitai būtų baigta."

E.

ĮSIJUNGKIME Į GYVĄJĮ DAINŲ ŠVENTES DARBĄ

1956 m. liepos 1 d. įvyksta JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventė.

Tai bus didingas ir reikšmingas kultūrinis įvykis.

Lietuvis dainavo visur ir visada—linksmindamasis ir pramogaudamas, varge vargdamas ir darbą dirbdamas, mergelės jieškodamas ir į karą jodamas. Daina lietuvį lydi nuo jo lopšio iki senio dienų. Joje jis randa atilsį ir paguodą. Todėl tapome dainininkų tauta. Ir Dainų Šventėj mūsų daina nuskambės visa savo didybe ir sužibės visu savo grožiu.

Dainų šventei jau rengiamasi su visu atsidėjimu ir rūpestingumu: sudaryti reikalingi komitetai, sutartas repertuaras, išspausdintos dainų gaidos ir tt. Į darbą jungiasi mūsų chorvedžiai su savo chorais, ansambliai su savo vadovais. Visoj plačiojoj Amerikoj, kur tik yra dainininkų, pradedama gyventi Dainų šventės dvasia ir nuotaika.

Į Dainų šventės rengimosi rimtą turi atsiliepti ir visa mūsų Bendruomenė. Dainų šventė vyks Chicagoje, bet ja gyventi turi visi gyvieji lietuviai. Bendruomenės valdyba, gruodžio 12 d. posėdy svarsčiusi Dainų šventės reikalą, siekdama ko geriausio jos pasisekimo, nutarė paskatinti visus Bendruomenės vienetus—jos apygardas, apylinkes ir seniūnijas—padaryti viską, kad visur būtų palaikoma Dainų šventės susidomėjimo dvasia, rengimosi nuotaika ir kad ko didžiausias lietuvių skaičius įsijungtų į patį gyvąjį dainos darbą—įsilietų į Dainų šventei besirengiančių chorų ir ansamblių dainininkų eiles! Tai mus ir įpareigoja mums pripažintas dainininkų tautos vardas!

B. Z.

Heidelberge veikiančios amerikiečių High School kviečiama, lapkričio mėn. 23 d. Vasario 16-tos gimnazijos šokėjų grupė aplankė tą amerikiečių mokyklą, kur lietuviai buvo nepaprastai šiltai priimti.

KAD GALĖČIAU

Virva kirbinės gervių į šiaurę
iš šalies tolimos.
Kad galėčiau, su paukščiais pakilęs,
nuplasnoti namo!

Skubat, lekiat, škrajūnai lakieji,
į gimtuosius namus.
Vai, kada sudrų vėjas svaigusis,
man pavasarių laisvės pamos?

Aš nuvytau, nei putinas šalty,
be namų šilimos . . .
Kad galėčiau tuos kalnus nukelti—
aš sugrįžčiau namo!

Sukas dulkės—viesulas kelias
panemunių kaimuos,—
brolio žirgas pakanstytas švengia
n e r a m u s . . .

Traukia virtinės gervių gimtinėn
iš šalies svetimos.
Kad galėčiau, paukščiu paskėlęs,
nuplasnot namo!

Benys Rutkūnas

Katalikų Akcija

Prelatas J. Balkūnas

ŠEIMA—TAUTOS RAMSTIS

Pirmą įvykį, kurį evangelijos aprašo iš Kristaus viešojo gyvenimo, tai Jo dalyvavimą Kanos Galilėjos vestuvėse. Vestuvėsna buvo pakviestas Jėzus ir Jo mokiniai. Ir Jėzaus motina ten buvo.

Kristus per šias vestuves pašventė visas jungtuves. "Ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria" (Mato 19, 6). Šeima yra labai brangus ir svarbus dalykas tiek atskiro žmogaus, tiek ir visos visuomenės gyvenime. Kokia šeima, tokia tauta, tokia dažnai ir Bažnyčia. Todėl Dievas taip sutvarkė, kad šeima nenutrūktų, bet nuolatos gyvuotų.

Šeima yra tautos ramstis. Tauta išsiliks tiek sveika ir tiek stipri, kiek sveika ir stipri bus šeima. Lietuvių tauta šiuo momentu ypatingai turi remtis savo šeimų lojalumu, stiprumu bei neardomumu. Šeimų iškrikdymas, atskyrimas tėvų ar vaikų, prievartavimas vedybose, yra tautos žudymas, aiškus genocidas. Lietuviai negali būti genocido partneriai.

Kiekviena šeima stovi ant keturių ramsčių: vienas kito gerbimas, meilė, visiškas ištikimumas ir sąžiningumas. Be šių dėsnių negalimas yra šeimyninis gyvenimas. Kas šiuos dėsnius paneigia, tas griauja šeimos ir tautos pagrindus. Lietuviškos šeimos išlaikymas bei geibėjimas yra pirmaeilis lietuvių uždavinys.

Dievas pat pradžioje numatė moterystės tikslą—"Aukite ir dauginkitės ir pripildykite žemę" (Gen. I, 28). Šis Dievo įsakymas lietuviams dabar tampa švenčiausiu, kai lietuvius žudo, naikina. Mažavaikių šeimos, nėra abejonės, nusikalsta prieš tautą. Gimdymų kontrolė yra didžiausia nuodėmė prieš Dievą ir prieš tautą.

Kovoje už šeimos šventumą yra būtina pareiga vienas kito gerbimas. Lietuviai turi vienas kitam rodyti pagarbą mintyse, širdyse, žodžiuose ir pasielgimuose. Įtarinėjimai, šiurkštumai, barniai ir šmeižimai yra šeimyninės laimės nuodai. Jie pakerta tarpusavio vedusiųjų pagarbą, o tuo pačiu ir meilę.

"Vyrai, įspėja Apaštalas visų pirma vyrus, o sykiu su jais ir moteris, *mylėkite* savo moteris, kaip ir Kristus mylėjo Bažnyčią ir pats save davė už Ją" (Efez. 5, 35). Ši nuoširdi ir gili meilė turi pasireikšti tuo, kad vedusieji vienas kitam gera linki, gero trokšta, kuo galėdami padėda, o ypač neapleidžia ligoje ar nelaimėje. Juk geras draugas net mirties valandą neapleidžia savo draugo.

Be tikrosios meilės nėra ištikimybės. "Moterys tebūna pasidavusios savo vyrams, kaip Viešpačiui, nes vyras moters galva, kaip Kristus yra Bažnyčios galva" (Efez. 5, 22). Todėl vyrui yra paties Dievo skirta būti šeimos *galva, moteriai*—šeimos *širdimi.* Iš to aišku, kad šis vadovavimas ir šis paklusnumas neturi jokių sauvalės arba *vergiškumo* požymių, bet turi būti pagrįstas *tarpusavio meilės dvasia.* Kokia ištikimybė gali būti tarp gero lietuvio ir netikinčio komunisto? Tiesa, abejotina ištikimybė bus tarp tų, kurie partijai pirma tarnauja negu šeimai arba tautai . . . Vengtinos yra tokios jungtuvės. Kur nėra Kristaus ten šėtonas viešpatauja.

Ketvirtoji *sąžiningumo* pareiga išplaukia iš minėtų trijų pareigų. "Vyras tesitiesiodie moteriai, ką laikas, taip pat ir moteris vyrui", sako šv. Povilas (Kor. 7, 8). Dangyspėdiškai elgtis moterystėje žalinga yra kūnui ir sielai. Ji žalinga ir tautai. Dievas įsakė—"Nesvetimoteriauk!" (Exod. 20, 14). Evangelija sako: "Kiekvienas, kurio paleidžia savo žmoną ir veda kitą, svetimoteriauja, ir kas paleistąją veda, svetimoteriauja" (Luko 16, 18).

Jokia valstybė neturi teisės leisti svetimoteriauti. Šeima buvo pirma valstybės. Dieviškasis įstatymas yra augštesnis už žmogišką.

Lietuvio pareiga šeimą stiprinti ir išlaikyti. Išsiskyrimai ar divorsai neprivalo būti praktikuojami. Budėkite! Priešas taiko į pačią tautos širdį—į šeimą. Pakviestas Jėzus ir Marija tepasilieka kiekvieno lietuvio šeimoje.

SVEČIUOSE PIETŲ AMERIKOJE

(Tęsinys)

Sekmadienį, liepos 17, atlaikiau ateitininkams mišias 9 val. ir pasakiau pamokslą. Šumą gi laikė vyskupas V. Brizgys ir pasakė antrą pamokslą. Suplaukė lietuvių minia, kad netilpo bažnyčioje. Choras išpildė giesmes ir mišias labai įspūdingai. Toki įvykiai palieka neišdildomą įspūdį. Stebėjosi braziliečiai, kad lietuviai toki pamaldūs, ir kad jų tiek daug Sao Paoly. Retas lietuvis likosi namuose tą rytą.

Po pietų gimnazijos salėje įvyko Dariaus ir Girėno paminėjimas. Virš septyni šimtai lietuvių atsilankė. Programą vedė prof. A. Stonis. Koncertinę dalį išpildė parapijos choras. Kalbas pasakė dr. E. Draugelis, p. Ausenka, kun. P. Ragažinskas, aš, prel. I. Albavičius ir J. E. vyskupas. Sveikino draugijos, skautai ir ateitininkai. Dvasia buvo augštai pakilusi. Visi džiaugėsi svečių atsilankymu ir kalbomis.

Vakare toj pat salėje įvyko atsisveikinimo vakarienė. Dalyvavo choras ir pora šimtų svečių. Svečių tarpe buvo "Mūsų Lietuvos" oficialus leidėjas prof. Jose Ferreira Carrato. Tai mielas žmogus, eruditas ir visa siela katalikų akcionierius. Jis veda radio stotį "Julio 9", kurią atlankiau liepos 16 d. Profesorius karštai kalba ir labai palankiai lietuviams. Sako, jis geriau žino Lietuvos Istoriją už pačius lietuvius.

Mums amerikiečiams vėl teko kalbėti, bet todėl atsimokėjo mums gražiu padainavimu. Dainos skambėjo ligi vėlumos! Taip sunku buvo skirtis!

Liepos 18 d. ryte skubinomės vykti į Eucharistinį Kongresą Rio de Janeiro. Mano orlaivis skrido pietų metu, o vyskupo po pietų. Sunku buvo sakyti sudiev su naujais prieteliais Sao Paoly. Konsulas, draugijų atstovai, laikraštininkai, seselės ir kunigai, taip nenoriai atsisveikino. Prašyte prašė dar kartą pas juos atvažiuoti. Gal Dievas leis gyvenime vėl pasimatyti, kas žino. Visi esame Dievo apvaizdos globoje. Aš pats nesitikėjau būti Pietų Amerikoje, o čia taip šiltai praleidau vieną savo gyvenimo savaitę, savųjų tarpe, lietuviškoj šeimoj. Kur eisi, rasi lietuvius, ir tokius svetingus, meilius, broliškus. Liberalas ir katalikas mane taip pamilo, kad širdį suskaudėjo juos paliekant.—Pasimatysim Lietuvoje—jiems palinkėjau . . .

SU ANGELAIS Į KONGRESĄ

Pakilau į orą su pilnu orlaiviu seselių, kunigų ir pasaulietės maldininkų į kongresą keliaujančių. Kaip angelai skridome į rytus pagarbinti Jėzų Kristų mūsų Išganytoją Švenčiausioj Eucharistijoj. Mano kelionės svarbiausias tikslas bus pasiektas—dalyvausiu 36-tajame Tarptautiniame Eucharistiniame Kongrese!

(Bus daugiau)

LITHUANIA AND POLAND THROUGH THE AGES

By DR. A. SAPOKA

DR. ADOLFAS ŠAPOKA was born on 13th of February, 1906. In 1935 appeared his study on "Lithuania and Poland During the Reign of Jogaila"; 1938 brought his doctoral dissertation, "Lithuania and Poland After the Treaty of Liublin". At the present, dr. Šapoka is the editor-in-chief of "The Lights of Homeland"—a Lithuanian Weekly published in Toronto, Canada.

It is a rather rare occurence in the history of mankind when the interests of any two nations are as closely interwoven as are those of Lithuania and Poland. Their destinies were actually intertwinted; yet historical literature is very inacurate in its presentation of this peculiar relationship. To discuss this singular entanglement fully in one short article is quite impossible. Therefore, we shall confine ourselves to the discussion of the relationship of Lithuania and Poland from the beginning of their political association in 1385 to its consequent dissolution in 1795.

Lithuanian Regent on The Throne of Poland

A close tie was inaugurated between Lithuania and Poland at the end of the 14th century when Poland chose as its King, Jogaila, the Grand Duke of Lithuania, who started the dynasty which ruled Poland for nearly 200 years.

At the end of 14th century, for all practical purposes, Lithuania was still a pagan country, in spite of the missions and churches that were built there earlier. Poland, on the other hand, had been a Christian country since the 10th century. At this time, however, Poland had come to a critical point in its history—the end of its royal dynasty. After the death of Ludwig d'Anjou, ruler of Hungary and Poland (1370-1382), the heir to the Polish throne became his young daughter Jadvyga; and Jogaila, the Grand Duke of Lithuania, was chosen to be her husband. This was purely a marriage of convenience. Both countries were having troubles with their foreign possessions. For several decades they had been vying with one another, occasionally coming to actual battles, for the territory of Western Ukraina. Poland surmized that once the Lithuanian regent became its King the argument would automatically be settled. Another factor that strongly favored a closer association between the two nations was the threat of a common enemy—the Teutonic Order. This was of vital importance to Lithuania, who had been fighting a war with the Order in Prussia and Livonia for the last 150 years. Lithuania was also interested, with the help of Poland, in breaking through the Order blockade which cut Lithuania off from Western Europe. As for Jogaila himself, he was concerned with the prospects of his future dynasty. At that time Poland, though far from being Lithuania's equal territorially (much smaller), was not an unfavorable asset to the widely practiced "matrimonial policy" of the Gediminas dynasty.

Consequently, in 1385, at the castle of Krėva in Lithuania, the marriage contract was signed with the envoys from Poland. In it Jogaila promised, in the event that he was chosen king of Poland, to let himself—and also his brother—be baptized; he promised to baptize his whole country, and to join all the territories under Lithuanian control to those of Poland (coronae regni Poloniae perpetuo applicare).

This contract presupposed another document which Jogaila should have drawn up in order to carry out his promises in the marriage contract but we have no evidence of this document, and it seems most likely that Jogaila never did draw it up. Further developments in the relationship of these two countries were directed not so much by acts and contracts as by life itself, although written documents are also very numerous.

The Loosening of The Ties Propitiated by Jogaila

In 1386, Jogaila went to Poland, was baptized and given the name of Vladislovas, married Jadvyga, and decided to remain in Poland. But he soon saw that it would be impossible to rule Lithuania efficiently from Poland. Consequently, Jogaila returned to Lithuania the next year, took care of the matters pertaining to the Church, and made Skirgaila, his brother, his co-regent in Vilnius (capitol of Lituania) during his absence. Five years later, however, Jogaila was forced to appoint his cousin Vytautas as his co-regent in Lithuania in place of Skirgaila.

After ten years of struggle for power, the energetic Vytautas would no longer remain subject to Jogaila. Never openly denying the claims of Jogaila in Lithuania, Vytautas slowly fortified himself to such an extent that not only did he chase out the brothers of Jogaila, but he also forced Jogaila himself to lose all actual power in Lithuania.

Jogaila was not very much disturbed by this state of affairs. It was the Poles who began to realize the futility of the promises made at Krėva in 1385, at the signing of the marriage contract, to annex Lithuania to Poland and that Lithuania was in no way coming closer to being a province of Poland. Vytautas even went so far as to reclaim certain territories from Poland which had formerly belonged to Lithuania. In other words, he reclaimed them from the King in whose name he was supposed to be ruling in Lithuania. When Poland began to complain about his audacity, Vytautas was always ready to proclaim that he was subject to the king of Poland. In one of his proclamations, he goes so far as to state that his sole purpose of writing it is to put an end to the complaints (volentes ora obloquentium . . .obstruere). And such proclamations became quite numerous. At the same time, Vytautas exacted certain documents from Poland by which he insured his position in Lithuania. The Acts of 1401 guaranteed his supremacy in Lithuania until his death, and those of 1413 conferred on Lithuania the power to select the successor of Vytautas. In other words, this was a factual liberation of Lithuania from the rule of Poland, although the claims of Jogaila on Lithuania were not annulled. At the end of his life, Vytautas wanted to make this liberation still more complete by having himself crowned King of Lithuania. In the event that Lithuania became a kingdom, the promises of Jogaila in the marriage contract of 1385 to annex Lithuania to the crown of Poland would be completely annulled—it would become meaningle-e. Consequently, it is quite natu al that Poland attempted to prevent the coronation from taking place, but their attempts did not weaken the determination of Vytautas. It was death that finally prevented the coronation of Vytautas, an old man (about 80 years of age), for he died while preparing himself for the coronation.

Personal Union

Vytautas died (1430) leaving Lithuania independent state. He failed to completely annihilate, through his coronation, the contract of 1335; however, as a result of the Acts of 1413, the future independence of Lithuania was assured—the successor of Vytautas was guaranteed. Consequently, the fact that Lithuania did not fall into the hands of Jogaila after the death of Vytautas has no revolutionary connotation.

The first successor of Vytautas was Švitrigaila, a brother of Jogaila, king of Poland. Švitrigaila not only disregarded all former acts of alliance with Poland but also ignored all the claims of Jogaila. He did not even hesitate to come to open war with his brothers ki'ngdom, Poland.

Lithuania and Poland were again brought together, not through any former trieties, but through the emergence of a common ruler. Failing to find a better candidate to succeed Švitrigaila, Lithuania choose, in 1440, Kazimieras, the younger son of Jogaila, as the Grand Duke of Lithuania. Several years later Vladislovas, the king of Poland (son of Jogaila and brother of Kazimieras), was killed in war with the Turks, and Poland elected Kazimieras, the Grand Duke of Lithuania, to its throne. From then on, until the death of Žigimantas Augustas in 1572, Lithuania and Poland were ruled by the same person (with minor exceptions). Lithuania always tried to elect as its Grand Duke one of the direct descendenth of Jogaila (since the family of Vytautas and his brother had completely died out), and, Poland always made it a point to crown him her king.

In the course of these 125 years, several attempts were made to settle the relationship of these two nations more definitely by an act of juriadiction; several documents were drawn up pertaining to this question, but not one of them received any final significance—none were ratified by the Lithuanian Diet. Consequently, the only tie that existed between these two countries was vested in the person of the ruler. In other words, they did not have any other institutions, social or political in common, apart from the kingship. A somewhat closer and more definite connection was evolved by the treaty of Liublin in 1569—considered a parliementary union by some historians. This treaty regulated and defined clearly the relationship of these two countries till the end of their existence (1795) as independent nations.

(To be continued)

STATE FRATERNAL CONGRESSES

CHARLES E. PIPER, for many years Chairman of the Committee on Statutory Legislation of the National Fraternal Congress of America, went back and forth across this land in favor of uniform legislation for fraternal benefit societies. A benevolent looking gentleman, his was the job of promoting legislation to put the societies on a sound financial foundation. He was at legislative committee hearings, before state insurance department inquiries and elsewhere to put the New York Conference Bill accross.

He commanded respect but one of the handicaps pertaining to most of the situations was that he was not a citizen of the state where he promoted a measure. At a committee hearing he had to explain that he was from Chicago. There were a few state fraternal congresses in those days but they were not well organized. Charlie Piper learned to use their influence; the legislators were quick in responding to the petitions of fellow voters—not from Chicago.

The state fraternal congresses were permitted to send delegates to conventions of the National Fraternal Congress of America, and each had a vote. Their only other function was to sit around. Finally, at one of the meetings a prominent member offered a motion that a State Fraternal Congress Section be created. That meant revision of the Constitution and it was adopted.

Since then the state fraternal congresses have grown in power and attendance. They were getting recognition. When Foster P. Parrell and the Committee on Law call on them, they go to their state capitals in a big way, and they talk turkey to the Insurance Department and the legislators. They find the Department with them, and the legislators recognize fellow citizens.

At the Toronto convention in September the State Fraternal Congresses Section meeting was one of the livest, and that shows the wisdom of giving credit for voluntary support.

(The Fraternal Age, December 1955.)

. . . Vilnius, the capital of Lithuania, had 30 artistic churches, among which the church of St. Ann is very noted. Napoleon seeing it said: "I wish I could put it on the palm of my hand and carry it back to Paris."—Lituanus.

* * *

. . . During the years of independence, Lithuania—a country of not quite 3 million inhabitants (less than the city of Chicago)—had two opera companies and a ballet company of her own.—Lituanus.

* * *

. . . In spite of her small area, Lithuania ranks as the third flax exporter of the world, being surpassed only by Soviet Russia and Poland.—Lituanus.

ŠV. JĖZAUS VARDAS

Švenčiame Jėzaus Vardo sekmadienį. Šis sekmadienis yra mūsų Viešpaties vardadienis, todėl kiekvienam krikščioniui brangus. Šv. Lukas aiškiai pavaizduoja pasiuntinio ir gražią apreiškimo scenę. Dangaus pasiuntinys kreipė Šventąjį Jėzaus: "Tu pramini Jį vardu Jėzus, nes Jis atpirks savo tautą iš josios nuodėmių." Jėzus lietuviškai reiškia Atpirkėją arba Išvaduotoją.

Šis vardas teko įsikūnijusiam Žodžiui dangaus paskyrimu ir jojo valia. Tėvas siuntė savo Sūnų, kad Jis atpirktų pasaulį. Šią Sūnaus paskirtį ir funkciją ir turėjo išreikšti Jojo vardas—Jėzus.

Ar Kristus pateisino savo vardo prasmę? Ar Jis atliko visas tas pareigas, kurias Jam užkrovė Atpirkėjo vardas? Evangelija neleidžia tuo abejoti. Neabejojo tuo nei vienas Jėzaus mokinys. Šv. Povilas rašo: "Dievas Jį išaugštino ir davė Jam vardą taip, kad Jėzaus vardu klaupia kiekvienas kelias danguje, ant žemės ir pragare, ir kiekvienas liežuvis išpažįsta, jog Jėzus Kristus paveldėjo savo Tėvo garbę."

Jėzus pilnai patejsino savo vardo prasmę. Jo pasiaukojimo sąrašas yra ilgas, liūdnas, kruvinas ir skausmingas. Įsikūnijimo pažinimas, tvarte gimimas, visiškas neturtas, iš žemiškos tėvynės ištrėmimas, kasdieninis sunkus darbas, nepaliaunamos kelionės... To galėtų, rodos, užtekti. Bet dar toli galas. Vėliau prie to prisidėjo priešininkų pašaipa ir persekiojimai, savųjų neištikimybė, išdavimas ir užsigynimas. Dar vėliau plakimas, erškėčinis vainikavimas, kryžiaus nešimas ir, pagaliau, nukryžiuotimas. Visos šios baisybės—tai mūsų atpirkimo kaina. Kančios, vargai ir pasiaukojimas sudarė asmenį žemiškojo Kristaus gyvenimo turinį.

Jis su kaupu atliko pareigas, kurias Jo vardas buvo uždėjęs. Jis turi teisės ir iš mūsų to pačios reikalauti. Ir netik Jis, bet, taip pat, mūsų garbė ir mūsų sąžinė!

Nuo gimimo dienos lietuvis yra lietuvis. Nuo krikšto dienos pataps krikščionis-katalikas. Taip—lietuvis yra jo vardas. Krikščionis katalikas yra jo pavardė. Ar lietuvio gyvenimas, veikla, asmens objektyvus vertinimas savųjų ir svetimųjų tarpe—pateisina šiuos gražius ir garbingus vardus?

Lietuvis privalo tarnauti tiems, o ne svetimiems. Už šiltą vietą, už gardesnį duonos kąsnį, už partiją nevalia jam parduoti Lietuvos. Tauta augštesnė už bet kurią partiją, brangesnė už bet kurią tarnystę. Lietuviui didžiausia nuodėmė tautą parduoti, tautiečius persekioti ar juos kalinti už ištikimybę Dievui ir Tėvynei! Jis vertas mirties už nekaltą brolių kraują! Vertas teismo ir pasmerkimo už našlaičių ašaras ir senelių skausmus! Neteisybės šauksis dangaus keršto ir bausmės!

Krikščionio vardas yra išvedamas iš paties Kristaus vardo. Garbingas mūsų Atpirkėjo vardas uždeda kiekvienam Jo nešiotojui pareigą būti lyg ir antram Kristui. Pirma, krikščionis ištikimas savo vadui Kristui, už Jo vardą pasiruošęs mirti, už Jo garbę kentėti, niekados Jo neišsižadėti. Antra, Jo mokslu gyvena, pasižymi Dievo ir artimo meile.

Kataliko vardas reiškia—Kristaus mistinio kūno narys. Jis tiki į vieną tą patį tikėjimą, priima tokius pat sakramentus, ir yra po viena valdžia su viso pasaulio tikinčiaisiais. Katalikas paklusnus mistinio kūno regimai galvai Šventajam Tėvui.

Jau septyni šimtai metų, kaip lietuvių tauta yra krikščioniška. Tenesitiki komunistai išrauti šimtmečių prigydytas šaknis. Lietuvis buvo ir bus ištikimas savo tautybei, savo tikybai ir savo Bažnyčiai. "Aš esu su jumis iki pasaulio pabaigos," sako Kristus. Kitokio užtikrinimo lietuviui nereikia. "Pragaro vartai nenugalės."

Prel. Jonas Balkūnas

PLB Vokietijos Krašto Valdyba kreipėsi į Pabėgėlių Reikalams ministerį Bonnoje ir prašė paskirti Vazario 16 Gimnazijai 3.860 DM pašalpą mokslo priemonėms įgyti. Šiomis dienomis gautas atsakymas, kad min. prof. Oberlanderis Krašto Valdybos prašymą patenkino. Gautais pinigais numatyta įgyti Gimnazijai planinę, vadovėlių ir reikmenų chemijos laboratorijai.

LRKSA SKELBIA SUKAKTUVINĮ STRAIPSNIŲ KONKURSĄ ŠIOMIS TEMOMIS

1. Kodėl dramtis lietuviškoj organizacijoj?
2. Kaip naudingiau minėti LRKSA 70 metų sukaktį?
3. LRKSA ir Jungtinių Valstybių visuomenė.

Konkurse dalyvaujantieji gali pasirinkti vieną iš šių trijų temų savo straipsniui. Galima rašyti lietuvių ir anglų kalba.

Straipsnio dydis tarp penkių šimtų ir tūkstančio žodžių.

Premijos: 1) $100.00, 2) $75.00, 3) $25.00 ir sekantiems penkiems skiriamos knygos — leidžiamoji LRKSA Istorija.

Konkursas baigiasi 1956 m. kovo 1 d.

Konkurso teisėjus paskirs Švietimo komisija.

Teisėjai premijas paskirstys ir Vykdomoji Taryba jas išmokės, jei konkurse dalyvaus bent penkiolika konkursantų.

Konkursantai savo tikrą vardą ir adresą paduoda kartu su rankraščiais uždarame voke, parašant ant voko savo slapyvardę.

Rankraščiai negrąžinami. Jie pasilieka "Garso" Redakcijos nuosavybė.

Rankraščius siųsti Švietimo komisijai: Petras Ličkus, 714 W. 30th Street, Chicago 16, Illinois.

Teisėjais Švietimo komisija paskyrė šiuos Chicagoje gyvenančius Susivienijimo narius veikėjus: kun. P. Činiką, M.I.C., p. Kazį Kleivą ir p. Albiną Poškienę.

LRKSA 81 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

NORWOOD, Mass.—Gruodžio 13 dieną, 1955 metais, įvyko LRKSA 81 kuopos metinis susirinkimas.

Išduota 1955 metų apyskaita. Už narių duokles pinigų pasiųsta į centrą $2,551.52. Ligonių pereitais metais nebuvo. Ačiū Dievui, kuopos nariai buvo laimingi, nei vienas nesirgo ir centrui nereikėjo mokėti ligos pašalpos.

Kuopos valdyba 1956 metams perrinkta tą pati, būtent: dvasios vadas klebonas kun. F. E. Norbutas; pirmininkas V. J. Kudirka; vice-pirm.—A. Zupnik; raštininkė O. Červokienė; prot. raštininkas H. J. Balutis; iždininkė Jieva Tvaskienė; tvarkdarys J. Avižinis.

Į LRK Federacijos 10-tą skyrių atstovai—J. Versinckas ir M. Glėbauskienė.

Kuopos valdyba kviečia visus narius, kad 1956 metais, LRKSA 70 metų sukakties proga, daugiau pasidarbuoti ir pritraukti narių. Lietuvių katalikų pareiga didinti savo organizacijos narius.

Kaimietis

IŠ METINIO 119 KP. SUSIRINKIMO

Manchester, N. H. — LRKSA 119 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 18, 1955.

Nors oras buvo palankus, betgi vos trečdalis kuopos narių į susirinkimą atsilankė. Tas parodo, kad daugama nepaiso savo pareigų.

Kuopos raštininko išduota raportą iš 1955 metų naviai pilnai užgyrė.

Apevarsčius einamus kuopos reikalus, rinkta valdyba 1956 metams. Perrinkti tie patys, būtent: pirmin. A. Žukauskas; protokolų ir finansų sekretorius—J. A. Vaičiūnas, iždo globėjai—A. Kikutis ir K. Ramoška.

Duoklės bus priimamos kas mėnesį antrą antradienį, 8 val. vakaro Lietuvių Klubo patalpose, 140 Central St.

P. S. Kurie nariai ančka duokles už visus metus iš kalno, kad gavus nuolaidą, kviečiami užsimokėt sausio mėnesį.

J. A. Vaičiūnas, sekr.

LRKSA 10 KUOPOS NARIAMS

Philadelphia, Pa.—Pranešame, kad LRKSA 10-tos kuopos metinis narių susirinkimas įvyks 1956 metų sausio 7 dieną, 12 valandą (tuojaus po sumos) Šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose.

Kadangi bus renkama nauja kuopos valdyba, kviečiame visus kuopos narius susirinkime dalyvauti.

10-tos kuopos valdyba

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvaukite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną, tuoj po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, maloniai kviečiamos dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną, [illegible] Prusiko namuose.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

ASHLEY, Penna. — 59-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną, 2 val. po pietų pas kuopos raštininkę J. Supinską, 29 Fall St., Ashley, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus sausio 22-rą dieną, tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėj, Schaefer ir Grand River Ave.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAN, Pa.—194-tos kuopos susirinkimas bus sausio 16-tą dieną, 7:30 P. M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

MANCHESTER, Conn. — 216 kp. susirinkimas bus sausio 29-tą dieną, Lietuvių svetainėje, 24 Golval Street. Visos narės-nariai maloniai kviečiamos dalyvauti.

LRKSA 42 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

Los Angeles, Calif.—LRKSA 42 kuopa metiniam susirinkime, įvykusiam gruodžio 10, 1955, išrinko šio sąstato valdybą 1956 metams: Kun. Jonas Kučingis—dvasios vadas; Julius Kiškis—pirmininkas; Suzana Tiknius—vicepirmininkė; Jonas Puikūnas—užrašų sekretorius; Helen Bartkus—iždininkė; Bernice Skirius—finansų sekretorė, 18407 Domino St., Reseda, Calif.; Magdalena Margis ir Edward Bartkus—iždo globėjai.

B. St.

"GARSO" KNYGYNE

GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00.

CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. Kaina $4.00.

VAI LĖKITE DAINOS—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. Kaina $1.00.

THE EVENING SONG (Vakarinė Daina) A collection of Lithuanian Folk Tales, Legends and Fables. Compiled and translated by Vytautas P. Beliajus. Kaina $3.00.

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS. Parašė Giovanni Guareschi, sulietuvino kun. A. Sabaliauskas. Su 38 autoriaus piešiniais. Vertėjo žodžiais, šis kūrinys, "išverstas į kitas kalbas, sulaukė didelio susidomėjimo, tad mums, lietuviams, pažįstantiems geriau, negu kiti, komunizmo tikslus ir dvasią, bus dar geriau suprantamas ir dar labiau vertinamas." Kaina $3.50.

POEZIJA—Jurgio Baltrušaičio eilėraščiai. Spaudai parengė J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. Kaina $2.00.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antrasius popierius. Joje yra trumpai sugrupuoti klausimai ir atsakymai angių ir lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali nusiųsti ją įsidėti į rankinukę (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiškiai. Kaina 25 centai.

AUDROSE, Bakučiaičio eilėraščiai. Kaina $1.50.

JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceina	$2.00
DIDŽIOS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceina	2.00
ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Pauzės Kleiže	2.00
MISIOS, Jaroslavas Kalinka	1.50
LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaitis	2.00
100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaitis	7.00

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ŽINIOS

GRAŽIOS BAŽNYČIOS PAGRINDŲ ŠVENTINIMO IŠKILMĖS

Naujųjų Metų dieną, sausio 1, Plymouth'o Šv. Kazimiero parapija turėjo įspūdingas naujos bažnyčios, pagrindų šventinimo iškilmes.

Ceremonijos prasidėjo 2:30 po pietų. Vadovavo parapijos klebonas kun. A. J. Sinkevičius, asistuojant prelatui J. V. Miliauskui ir kun. Jonui Dastikui. Iškilmėse dalyvavo kun. V. Šimkonis, kun. J. Aruškevičius, kun. A. J. Norkūnas, kun. M. Ožalas, kun. J. G. Stalevičius, kun. Jurgis Truskauskas, kun. Kopicky; Hanover Townshipo komisijonieriai, mokyklų direktoriai ir kiti oficialai, taipgi apie 300 parapijiečių.

Klebonas kun. A. J. Sinkevičius tikisi, kad bažnyčia bus pastatyta šiais metais ir sekančias Kalėdas parapija galės celebruoti naujoje bažnyčioje.

Šv. Kazimiero parapija turi statytis naują bažnyčią dėlto, kad anglies kasyklų padaryti žemės įdubimai sužalojo jų senąją bažnyčią statytą 1902 metais.

Nauja bažnyčia statoma prie Delaney gatvės, Lyndwood'e.

Šv. Kazimiero parapijos vadovybei ir parapijiečiams linkime kuogreičiausia susilaukti nuosavos bažnyčios!

A. A. Mirusiems

A. A. ANDRIUS MATIKEVIČIUS, gyv. 52 West Union St., Nanticoke, mirė sausio 1-mą, pašarvotas buvo direktorių Matikevičių įstaigoje, 235 Mosier St., Nanticoke.

Palaidotas ketvirtadienį, sausio4-tą, iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse, West Nanticoke.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 50 metų atgal. Gyveno Pittstone, Hartshorne, Oklahoma, o paskutinius 30 metų gyveno Nanticoke. Paliko žmoną, 4 dukteris, sūnų, dvi seseris, 10 anūkų ir kitus artimuosius. Velionis buvo dėdė laidotuvių direktorių Petro, Kazio ir Vinco, taipgi dr. Juozo Matikevičių.

Amžiną atilsį!

A. A. ONA MAKAUSKIENĖ, gyv. 271 Vine St., Plymouth, mirė sausio 1-mą. Pašarvota buvo Maslauskų įstaigoje. Palaidota trečiadienį, sausio 3-čią iš Šv. Vincento bažnyčios Šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionė iš Lietuvos atvyko 52 metai atgal ir apsigyveno Plymouthe. Priklausė prie Šv. Pranciškaus Trečiojo Ordino, Altoriaus - Rožančiaus draugijų. Paliko sūnų Jurgį ir tris anūkus.

A. A. KAZYS ŠALANSKIS, 75 metų, mirė gruodžio 28-tą Antano Matulevičiaus namuose, 37 Ryman St., Luzerne, Pa. Palaidotas gruodžio 31-mą iš Šv. Vincento bažnyčios Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionis iš Lietuvos atvyko 1902 metais ir apsigyveno Plymouthe, tik 16 metų atgal persikėlė į Luzerne. Priklausė prie Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos.

A. A. ONA SURAVIČIENĖ, gyv. 205 Phillips St., Hanover sekcija, Nanticoke, mirė gruodžio 26-tą, palaidota penktadienį, gruodžio 30-tą, iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse, West Nanticoke. Paliko vyrą, motiną, tris brolius, seserį ir kitus artimuosius. Laidojimu rūpinosi direktorių Matikevičių įstaiga.

PARSIDUODA VAISTŲ IŠDIRBYSTĖ

Plačiai žinoma tarp lietuvių, lenkų ir kitų tautų. Išdirbu visokius medikališkus vaistus ir dėl grožio kreamą—per daug metų. O svarbiausia—tai Dekanio Galinga Mostis, kuri už save kalba. Savo sekmingumu turiu tūl stančius padėkos laiškų iš skirtingų kraštų, kurie liudija ir dėkoja. Tai yra auksinė proga greitam pirkėjui arba galite būt partneriu. Gali būt ir moterys. Tuojau rašykite dėl O. Box 666, Newark 1, N. J.

METINIS LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO PARENGIMAS

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas rengia didelę metinę pramogą—vakarienę ir šokius sekmadienį, sausio 22-rą, Redington viešbučio patalpose, Wilkes-Barre, Pa.

Pramogos rengimo komiteto pirmininke yra Mrs. F. Butkauskienė, padėjėja Mrs. T. Mack.

Norintys dalyvauti šioje pramogoje rezervacijas padarykite iki sausio 17-tos dienos pas šios komisijos nares: Mrs. C. Zarecki, Pittston; Mrs. A. LaVie, Plymouth; Mrs. G. Kazokas, Kingston, ir Mrs. F. Butcofski, Wilkes-Barre.

Metinės klubo pramogos sutraukia gausingą publiką, taipgi atvyksta svečių ir iš tolimesnių kolonijų.

KALĖDŲ DOVANA

Philadelphia, Pa.—Kaipo Kalėdų dovaną, gavau nuo viengenčio Prano Gudo (7320 So. Talman Ave., Chicago 29, Ill.) knygelę KUNIGAS KANAUNINKAS ANTANAS PETRAITIS. Perskaitęs ją, sakau: Knygelė yra labai puiki, tik tas yra negerai, kad nėra pažymėta nei kur ją galima nusipirkti, nei kiek ji kainuoja (nors ir pažymėta, kad tų knygelių yra išspausdinta tūkstantis egzempliorių.) Mat, vertėtų kiekvienam tą knygelę perskaityti, tai tada gerai suprastų, kad Maskolijos komunistai yra aršesni ir už raguotus pragaro kipšus.

Kazys Vidikauskas

KALĖDINĖS GIESMĖS PER RADIO

SHENANDOAH, Pa.—Kalėdų pirmą dieną, nuo 10 iki 10:30 ryto, iš Potsvillės radio stoties, Shenandoah, Pa., lietuvių Šv. Jurgio parapijos choras giedojo lietuviškas kalėdines giesmes. Chorui dirigavo ir tarp giesmių lietuvių kalėdinę poeziją skaitė muz. J. Mačiulis. Choro giesmės išpildytos gerai, o taip pat ir eilėraščiai skaityti gražiai. Valandėlę skelbė apylinkės amerikiečių dienraščiai. *K.*

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS PUIKIĄ MALDAKNYGĘ

"RAMYBES ŠALTINIS"

Surinko prelatas P. M. JURAS. Išleido *Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija*, Chicago, Illinois, 1954 metais. 544 puslapių. *Kaina $3.00.*

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Milauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. *Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzemplioriu—10 centu.*

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originali kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

Užsisakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

MOSŲ KOLONIJOS ŽINUTĖS

Drabužių Vajus Gerai Pavyko

NORWOOD, Mass. — Lapkričio mėnesį, 1955 m., Amerikos Vyskupijų (NCWC) paskelbto drabužių ir avalynės rinkimo vajaus laiku Norwoodo Šv. Jurgio lietuvių R. K. parapija surinko nemažai drabužių ir avalynės. Klebonas kun. F. E. Norbutas iš tų surinktų drabužių ir avalynės dalį paskyrė BALFui, kurio 22 skyrius pasiuntė centrui 615 svarų. Tad BALFo 22 skyrius reiškia klebonui kun. F. E. Norbutui nuoširdžią padėką už pagelbą nelaimingiems Lietuvos tremtiniams.

Ligoniams Kalėdų Linkėjimai ir Dovanėlės

ALRK Federacijos 10 skyrius pasidarbavo, parinko sukų ir 23 ligoniams pasiuntė Kalėdų linkėjimus ir dovanėles. Federacijos 10 skyrius reiškia padėką, kurie prisidėjo prie to gero ir kilnaus reikalo. Taip pat klebonas kun. F. E. Norbutas pasiuntė ligoniams Kalėdų linkėjimus ir dovanėles.

Lankėsi Viešnia-Vienuolė

Kalėdų šventėse lankėsi kazimierietė M. Simplicia (Al. Kasparaitė) iš Villa Joseph Maria, Newtown, Pa. Ji buvusi norwoodietė ir buvusi Šv. Jurgio parapijos vargonininkė. Buvo apsistojus parapijos vienuolyne pas seseles. Aplankė parapijos kunigus ir kitus savo senus pažįstamus. Pirmadienį, sausio 2 dieną, išvyko atgal į savo vienuolyną.

Kaimietis

MIRĖ MYKOLAS JABLONSKIS

NORWOOD, Mass. — Gruodžio 10 d. Norwood ligoninėje mirė LRKSA 81 kuopos narys Mykolas Jablonskis. Palaidotas gruodžio 13 dieną iš Šv. Jurgio bažnyčios Norwoodo Highland kapinėse, šale pirmosios žmonos kapo, kuri mirė 1943 metais.

Liūdesy paliko sergančią žmoną Salomėją (Akstinienę) Jablonskienę, brolį, seserį ir kitus artimuosius.

Velionis buvo kilęs iš Vilniaus krašto—Nemaniūnų miestelio.

Priklausė prie Šv. Jurgio parapijos ir prie LRKSA 81 kuopos, kuri už jo vėlę užprašė šv. Mišias.

Velionis visuomet prisidėdavo auka prie bažnyčios ir Lietuvos reikalų. Gerasis Dievas te suteikia jo vėlei amžiną ramybę!

Jo sergančiai žmonai ir giminėms 81-ma kuopa pareiškia užuojautą!

Kaimietis

LRKSA 8 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

Cleveland, Ohio. — LRKSA 8 kuopos valdybos 1956 metams sąstatas yra toks: J. Urbšaitis—pirmininkas; M. Šalčius—vicepirmininkas; J. Montvila, 1547 E. 70th St.—fin. rašt.; L. Leknickas—nutarimų raštininkas; V. Žitkus—iždininkas; V. Kasakaitis ir P. Mainelis—iždo globėjai. *J. M.*

DĖL HANKĖS GRĮŽIMO Į LENKIJĄ

Kai kas iš egzilų lenkų dėl lenkų buv. "egzilinio premjero" Hugono Hankės mano, kad jis grįžęs pats į Lenkiją, kur gyvenusi jo šeima. Tai buvęs maža kam težinomas asmuo, kuris ankščiau norėjęs net nusižudyti. Jis pats Romoj nusipirkęs biletą. Nuvykęs į Bristolio viešbutį, dar kalbėjosi su vienu britų parlamento atstovu ir nusiskundė, kad jį būtų kas jėga pagrobęs. Po tokio kompromituojančio įvykio lenkų kai kurie egziliniai sluoguniai reiškia nuomonę, kad lenkų "egzil. prezidentas" Zaleskas turėtų pasitraukti. Daugumas lenkų jo šalinasi ir jam prikiša, kam buvo pasirinkęs tokį nevykusį ministerį pirmininką.

ST. LOUIS.—Gruodžio 29-tą rado nutroškusius nuodingais gasais tris brolius—Charles, George ir Henry Hoening.

MIRĖ KUN. VALUCKIS

Chicago, Ill.—Gruodžio 17, 4 val. popiet šv. Kryžiaus ligoninėje mirė kun. Stanislovas Valuckis, Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos kapelionas ir jų mokytojų seminarijos profesorius.

Tą rytą jis buvo rastas be sąmonės savo kambaryje ir tuojau perkeltas ligoninėn, kur popiet mirė sąmonės neatgavęs.

Kun. Valuckis gimė 1912 m. balandžio 28 d. Chicagoje. Kunigu įšventintas 1936 m. Švč. Marijos seminarijoje, Mundeleine, Ill. Studijas dar gilino Loyolos universitete.

Jis dirbo Cicero Šv. Antano parapijoje, Šv. Kryžiaus, Nekalto Prasidėjimo (Brighton Park) ir Švč. Mergelės Gimimo parapijose Chicagoje.

Seserų kazimieriečių kapelionu ir jų mokytoju paskirtas prieš penkis metus. Seserims ir mergaitėms dėstė filosofiją, psichologiją ir religiją.

Velionis paliko liūdinti brolį Praną Valuckį, gyv. Dievo Apvaizdos parapijoje, Chicagoje. Kūnas buvo pašarvotas Šv. Kazimiero seserų vienuolyne 2601 W. Marquette Rd. *L.*

ŽENEVOS DVASIOS ATGARSIAI

Ir per pastarąją Ženevos konferenciją Sovietų "taika" pasirodė ne kas kita, kaip pastangos ruošti kelią Sovietų ateities užgrobimams. Bet Vakarų valstybės nepasidavė tokiems sovietų "taikos" gundimams ir neišdavė principo, jog negalima spręsti tautos likimo, neatsiklausus jos pačios nusistatymo, kurį ji išreikštų jos laisvai išrinkta atstovybė.

Prieš komunistų leidžiamą propagandą, jog pasaulio ateitis priklauso komunizmui, Vakarų kraštai turi pastatyt laisvės idėją ir savo politikos praktiką patvirtinti, kad ši laisvė yra pajėgi ir gerai žinanti savo kelią. Komunistų jungą velkančių tautų pirmutinis siekimas—tautinė laisvė ir valstybinė nepriklausomybė. Vakarų valstybės niekad neturi pasiduoti gundymams leistis į kompromisus, nes tokia jų politikos kryptis sunkiai pažeistų jų moralinę poziciją pavergtuose kraštuose.

Tokiais įspėjimais PET siekia Vakarų demokratinių kraštų nusistatymą nuo slidaus "Ženevos dvasios" kelio pakreipti į vienintelį teisingos ir patvarios taikos laisvėje kelią.

GRAŽIAI PAMINĖJO KARIUOMENĖS ŠVENTĘ

Buckeburgas. — Persikėlęs iš Hildesheimo į Buckeburgą lietuvių sargybų dalinys ir šiais metais gražiai paminėjo Lietuvos kariuomenės šventę. Visi liuosi nuo tarnybos dalinio vyrai susirinko karejvinėse gražiai įrengtoje britų karių koplytėlėje, kur atvykęs kun. V. Šarka kartu su visais pasimeldė ir pasakė gražų, įspūdingą pamokslą.

Po pamaldų visi susirinko papuoštoj valgykloj. Dalinio vadas ats. kap. I. Apyrubis trumpais žodžiais priminė dalyviams mūsų kariuomenės garbingai atliktus žygius, tebevykstančią pavergtoje tėvynėje kovą, kurią veda prieš žiaurųjį okupantą mūsų partizanai ir visa tauta. Žuvę už Lietuvos laisvę nepriklausomybės kovose mūsų savanoriai ir visų laipsnių kariai, o taip pat padėję galvas nelygioje kovoje mūsų narsieji partizanai, nužudyti kalėjimuose, koncentracijų stovyklose bei ištrėmime mūsų tautiečiai buvo pagerbti atsistojimu ir giliu susikaupimu. Minėjimas buvo baigtas Tautos Himnu. Po to sekė kukli vakarienė, kurios metu, atvykęs į iškilmes kun. A. Bunga davė daug gražių, įdainuotų į magnetofono juosteles, lietuviškų dainų. Parodė ir šviesos paveikslus iš Lietuvos istorijos. Sargybų dalinio narys A. Janavičius pasakė keletą eilėraščių. Sargybų dalinys liko labai dėkingas svečiams už atsilankymą ir gražų minėjimo paįvairinimą. *PLBVKVI*

BLOOMINGTON, Ill.—Sausio 2-rą lėktuvo nelaimėj žuvo Paul E. Ward, 42 m., žmona ir dvi jų dukterys.

UNIJA PARTRAUKIA PABĖGĖLIUS Į JAV

Amalgamated Clothing Workers of America (ACW), bendradarbiaujant su vyriškų drabužių industrija, pradėjo programą, kuri siūlo darbą ir progą geresniam gyvenimui JAV-ėse, italų siuvėjams ir jų šeimoms, kurių gyvenimo būdas buvo išrautas karo baisumais, potvyniais ir politiniais pakeitimais.

Pirma grupė pabėgėlių—38 siuvėjai su šeimoms—lėktuvu neseniai atvyko ir buvo šiltai sutikti priėmime, kurį sponsoravo viršminėtos organizacijos Joint Board, New Yorke. Tai pradžia iš apie 1,000 pabėgėlių, visi siuvėjai, kurie bus atgabenti į šį kraštą bendra akcija tos unijos ir apie 50 New Yorko miesto drabužių išdirbėjų ir kontraktorių.

Catholic Welfare Conference, Refugee Relief Program of the United States, United States State Department ir Intergovernmental Committee for European Migration kooperuoja šiame projekte. Šių organizacijų atstovai dalyvavo pirmame priėmime.

Šale žmoniškumo, projektas žada praktiškų naudų drabužių pramonei, kurioje pastaraisiais metais buvo stoka patyrusių amatninkų dėl mirimų ir atsistatydinimų.

Imigrantai — daugiausia italai ir italų kilmės—atvyko iš Italijos, Jugoslavijos ir Šiaurės Afrikos.

Kelionės išlaidas imigrantams padengė National Catholic Welfare Conference ir Intergovernmental Committee for European Migration. Katalikų organizacija parūpino ir laikinas apsigyvenimo vietas.

Common Council

MIRĖ MYKOLAS ŠIAUČIUVĖNAS

CHICAGO, Ill. — Mykolas Šiaučiuvėnas, gyv. 5143 S. Paulina St., Chicagoje, mirė gruodžio mėn. 18 d., sulaukęs 67 metų amžiaus.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Vidžių parapijoje, Pupinių kaime. Amerikoje išgyveno 45 metus. Buvo ilgametis LRKSA 85 kuopos sekretorius. Dalyvavo keliuose seimuose atstovaudamas kuopą. 1949 m. sekretoriaus pareigas perdavė dabartiniam sekretoriui J. Litvinui.

Velionis buvo pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 S. Hermitage Ave. Gruodžio mėn. 22 d. iš koplyčios buvo atlydėtas į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kur įvyko gedulingos pamaldos už velionio vėlę. Po pamaldų nulydėtas ir palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko sūnų Mykolą, 33 metų, dukteris Jean ir Mary bei kitus gimines, draugus ir pažįstamus.

Amžiną atilsį! *J. L.*

PITTSBURGHO LIETUVIŲ VEIKLĄ

Metinis Lietuvių Organizacijų Sąryšio suvažiavimas įvyks Lietuvių Piliečių Draugijos Klubo salėje, 1723-25 Jane St., S. S. Pittsburgh 3, Pa., sekmadienį, sausio 29, 1956 m., 2 valandą po pietų.

Suvažiavimas svarbus, nes bus renkama vadovybė 1956 metams. Labai svarbu, kad į vadovybę įeitų žmonės, kurie supranta organizacijos reikalų tvarkymą ir kurie eina lietuvybės keliais.

Per pastaruosius metus minėta organizacija turėjo gerą vadovybę, kurios priešaky stovėjo pirmininkas advokatas Edward A. Schultz. Tokia vadovybė tiktų ir kitiems metams.

Be valdybos rinkimų bus ir kitų svarbių klausimų svarstymas, kaip lietuvybės išlaikymo, Lietuvių Dienos rengimo reikalai ir k.

Suvažiavimui užsibaigus turėsime vaišes.

Pranas Zelionis, koresp.

Vokiečių užsienio reikalų ministeris von Brentano Vokietijos federaliniame parlamente užtikrino, kad kiekvienas Sovietų pilietis, gyvenąs Vokietijos federalinės respublikos teritorijoje, galį visuomet grįžti į savo tėvynę ir laisvai iš Vokietijos išvykti. Sovietai gali kiekvienu metu patys įsitikinti, kad Vokietijoj niekas nėra sulaikomas prieš savo valią.

SENESNIEJI ŽMONĖS DAUGIAUSIA PRAGYVENA IŠ SAVO DARBŲ

Amerikoje yra apie 14 milionų vyrų ir moterų virš 65 metų amžiaus. Jie yra mūsų senesnieji piliečiai. Kiekvienais metais, kai kiti 400,000 virš 65 m. amžiaus piliečių prisijungia prie šių piliečių, kyla klausimas didėjančiu svarbumu: iš kur senesnieji žmonės gauna savo pajamas?

Pinigai, mokami pagal pensijų planą, metinius mokėjimus ir socialinę apdraudą duoda reguliarias pajamas kur kas didesniam skaičiui žmonių, negu anksčiau. Nežiūrint į tai, darbai vistiek sudaro daugiausia pajamų senesniems vyrams ir moterims. Amerikos Sveikatos, Švietimo ir Gerovės Departamento studijos parodo, kad 40% visų reguliarių pajamų senesnių žmonių susidaro iš darbų.

Šie pinigai padeda išlaikyti 3 milionus vyrų ir moterų vis dirbančių iki 65 m. ir daugiau metų, drauge su truputį mažiau kaip milioną nedirbančių žmonių, kas iš viso sudaro 4 milionus asmenų.

Kitas svarbus uždarbio šaltinis yra pensijos, kurias senesni žmonės gauna pagal pensijų planus sudarytus darbdavių. Maždaug 1 milionas žmonių, kartu įskaitant ir žmonas, gauna šias pajamas ir jų skaičius vis didėja.

Kiti senesni žmonės gauna pajamų iš nuošimčių, dividendų, iš nuomų ir visokiausių sveikatos, gyvybės ir kitokių draudimų. Kaikurios gyvybės draudimo sutartys duoda reguliarias pajamas vietoj visų pinigų iš karto. Maždaug vienas trečdalis iš visų senesnių žmonių gauna kiek pajamų iš vieno ar kito šių šaltinių.

Arti milionas žmonių virš 65 metų amžiaus gauna pajamų iš investavimo (faktinai yra jų svarbiausias šaltinis grynais pinigais). Didelį jų skaičių sudaro našlės. Pinigų suma, kurią jos gauna, sudaro didelę proporciją iš visų pinigų, kuriuos gauna senesni žmonės (apie 20%).

Socialinio draudimo išmokėjimai mokami dabar 5 milionam žmonių, plius keli šimtai tūkstančių kitų žmonių, kurie gauna pajamų pagal visokius kitokius valdžios potvarkius. Prie šių pajamų dar prisideda fondai iš kitų privačių pensijų, nuošimčių ar nuomų, gyvybės draudimo ir kitokių šaltinių. Taip pat yra didelė dalis gaunančių pašalpos maisto formoje, buto ir kitokių reikmenų vieton išmokėjimų grynais pinigais. Be to, maždaug pusė iš senesnių žmonių dabar gauna šiek tiek pagelbos, kuria jie gali remtis iki pat savo gyvenimo pabaigos.

Common Council

KREIPIMASIS Į CHICAGOS LIETUVIUS

Jei pilgrimai nebūtų keliavę per Atlantą naujo gyvenimo ieškoti, šiandieną ir šis kontinentas nebūtų pasiekęs tokios civilizacijos ir technikos pažangos, nebūtų Amerika galingiausia pasaulio valstybė.

Jei mūsų tautos žadintojai—poetai, rašytojai, knygnešiai ir visi susipratę tautiečiai, nebūtų pradėję kovą prieš mūsų nutautintojus, gal jau šiandieną būtume sulenkinti arba surusinti.

Atvykę į šią laisvą šalį mūsų šviesuoliai griebėsi lietuviško darbo ir dėka to, mes esame lietuviais, mes pajėgėme sudaryti savo tautinį vienetą.

Mūsų pirmieji ateiviai čia kasdami anglis, statydami tunelius ir dirbdami sunkiuosius ir pavojingus darbus, visur parodė savo sumanumą, ištvermę ir sąžiningumą ir dėl to lietuvio vardas Amerikos gyvenime stovi tinkamoje augštumoje.

Pasiskelbus mūsų tėvynei nepriklausomai valstybei, kada pirmieji mūsų broliai savanoriai liejo kraują kovoje su priešais, amerikiečiai-lietuviai skubėjo į pagelbą atgimstančiai Lietuvai ne tik darbais, bet ir doleriais, pirkdami laisvės bonus, siųsdami giminėms ir neabejotinai reikšmingai prisidėjo prie jos greitos pažangos 22 laisvojo gyvenimo metų laikotarpy.

Jei per 15 paskutiniųjų metų Amerikos lietuviai, susibūrę aplink Amerikos Lietuvių Tarybą, nebūtų aukoję, nebūtų veikę organizuotai ir nebūtų nuolat keliavę į Baltuosius Namus, gal šiandieną Lietuvos vardas nebūtų minimas, būtų nutrintas ir užmirštas. Nebūtų Lietuvos vardas keliamas Kongrese, Senate, Amerikos spaudoje ir kitur.

Tačiau mūsų kova už pavergtą tėvynę ir tautą nebaigta. Ją tęsia Amerikos Lietuvių Taryba. Tam reikalinga ne tik darbo, bet ir lėšų. Uždaviniai ir sumanymai prieš mus dideli.

Nors yra mestas šūkis aukoti Lietuvos laisvinimui dienos uždarbį, bet pakaktų ir penkinukės, jei mes visi Lietuvos vaikai sukotumėm, gi kas negali, tad pagal savo pajėgumą. Kiekviena nuoširdi auka tam kilniam tikslui bus brangi. Chicago yra didžiausias lietuvių centras, skaičiuojama apie šimtas tūkstančių. Vien tik Chicagai sudėti mūsų tėvynės laisvinimui šimtą tūkstančių dolerių nebūtų sunku, jei visi vieningai dėtumėm su pilnu reikalo supratimu.

Greitai minėsime vasario 16 d. — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą—ne visi gali atvykti ir savo auka prisidėti.

Chicagos Lietuvių Tarybos vardu kreipiuosi į visus geros širdies lietuvius prašydamas finansiniai paremti pavergtos Lietuvos vadavimo reikalus.

Aukas prašoma siųsti Chicagos Lietuvių Tarybos iždininko vardu šiuo adresu: *Mr. A. Valonis, Lithuanian Council of Chicago, Metropolitan State Bank, 2201 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.*

Užtikrinu, kad visos aukos bus tvarkingai atžymėtos ir paskelbtos.

Dan Kuraitis
Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininkas

Uždirbk
TAUPMENOMIS
3 %
TAUPYMAI APDRAUSTI IKI $10.000.00
PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMUI AR PERTAISYMUI NAMŲ
Superior Savings & Loan Association
Telephone HE 1-2498
6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio